

УДК 334.012.33:332.155

ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ: НЕДОЛІКИ ТА ШЛЯХИ ЇХ УСУНЕННЯ

З. Тенюх

*Львівський національний університет імені Івана Франка
79008 м. Львів, пр. Свободи, 18
E-mail: tenyukh.zoryana@gmail.com*

У статті розглянуто порядок здійснення контролю за виконанням функцій з управління підприємствами державного сектора економіки, критично проаналізовано вітчизняну методичку оцінювання ефективності управління суб'єктами господарювання державного сектора економіки, виявлено її основні недоліки та запропоновано шляхи їх усунення.

Ключові слова: *об'єкти державної власності, державний сектор економіки, корпоративні права держави, управління об'єктами державної власності, критерії визначення ефективності управління об'єктами державної власності, контроль, оцінка.*

Постановка проблеми. Запровадження ефективного механізму функціонування державного сектора економіки (далі – ДСЕ) є одним із найскладніших завдань державної економічної політики та напряму залежить від здійснення контролю за виконанням органами державної влади та іншими суб'єктами управління покладених на них функцій з управління суб'єктами господарювання ДСЕ. Адже відсутність ефективно налагодженої системи контролю та оцінки діяльності як суб'єктів господарювання ДСЕ, так і органів, що здійснюють управління їхньою діяльністю, може призвести до неефективного використання та/або розкрадання об'єктів державної власності, доведення суб'єктів господарювання ДСЕ до банкрутства та появи інших зловживань з боку посадових осіб відповідних підприємств та органів управління ними. А це в свою чергу вплине як на стан державного сектора економіки так і на рівень соціально-економічного розвитку країни в цілому.

Протягом останніх років в Україні зрозуміли важливість ефективно працюючого ДСЕ, на який має бути покладена активна роль у розвитку національної економіки та забезпеченні інтересів суспільства. Про появу виваженого підходу свідчить поява методик оцінки результатів їхньої діяльності та ефективності управління ними. Передумовою для прийняття цих важливих документів стало погіршення фінансового стану домінуючої частини суб'єктів господарювання ДСЕ, що є прямим свідченням системного зниження ефективності управління ними. Проте аналіз положень таких методик свідчить про наявність недоліків, що негативно впливають на аналітичні можливості отриманої на їх основі інформації.

Постановка завдання. Завданням статті є критичний аналіз вітчизняних методик оцінювання ефективності фінансово-господарської діяльності та ефек-

тивності управління суб'єктами господарювання державного сектора економіки, виявлення їхніх недоліків та формулювання рекомендацій щодо їх усунення.

Виклад основного матеріалу. В Україні розроблено цілий ряд нормативних актів, спрямованих на підвищення ефективності функціонування державного сектора економіки, зокрема, таких як Закон «Про управління об'єктами державної власності», Концепція політики Кабінету Міністрів України щодо управління об'єктами державної власності, Програми діяльності Кабінету Міністрів України, Стратегія та програма економічного та соціального розвитку, накази міністерств і відомств, методики аналізу діяльності підприємств державного сектора. Згідно цих документів основними завданнями, які стоять перед національною економікою є досягнення оптимальності й ефективності державного сектора економіки.

Найбільшу практичну цінність для аналізу ефективності діяльності підприємств має Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств ДСЕ, затверджена Наказом Міністерства фінансів від 14.02.2006 №170. Для оцінки ефективності управління суб'єктами господарювання ДСЕ застосовують комерційні та некомерційні критерії, затверджені наказом Міністерства економіки та ФДМУ від 18.12.2003 №375/2298.

Однак з прийняттям у 2006 році Закону України «Про управління об'єктами державної власності» повноваження щодо визначення критеріїв ефективності управління об'єктами державної власності та порядку їх застосування (ст.5) покладені на Кабінет Міністрів України (далі – КМУ). В результаті Постановою КМУ від 19.06.2007 № 832 існуючі комерційні і некомерційні критерії було доповнено такими групами показників: стану активів та інвестиційно-інноваційної діяльності, фінансової ефективності, використання та збереження майна. Крім цього, Постановою № 832 було затверджено порядок здійснення контролю за виконанням функцій з управління об'єктами державної власності, а Наказом Міністерства економіки від 20.09.2007 № 314 затверджено Методичні рекомендації застосування критеріїв визначення ефективності управління об'єктами державної власності (далі – методичні рекомендації № 314).

Об'єктами державної власності, щодо яких застосовуються ці Методичні рекомендації, є суб'єкти господарювання ДСЕ, а саме: 1) суб'єкти господарювання, які діють на основі лише державної власності; 2) суб'єкти господарювання, державна частка у статутному фонді яких перевищує 50 відсотків чи становить величину, яка забезпечує державі право вирішального впливу на господарську діяльність цих суб'єктів [2].

В окрему групу об'єктів державної власності віднесено корпоративні права держави, для оцінки ефективності управління якими використовують критерії затверджені Наказом ФДМУ від 07.05.2009 № 694 [4].

В узагальненому вигляді критерії ефективності управління суб'єктами ДСЕ представлено на рис. 1.

Згідно методичних рекомендацій № 314 для оцінки окремих підприємств можуть застосовувати різний перелік критеріїв, який визначається за рішенням міністерств та інших суб'єктів управління. Перелік обов'язкових критеріїв оцінки може охоплювати лише 40 – 50 % із загального переліку визначених критеріїв. Для оцінки ефективності управління державними підприємствами застосовують 12 обов'язкових критеріїв, казенними – лише 9 критеріїв. Крім того, є обов'язкові (оціночні) та додаткові критерії (інформаційні, що можуть бути використані для додаткової детальнішої характеристики різних аспектів діяльності), які може визначати суб'єкт управління залежно від особливостей діяльності підприємства.

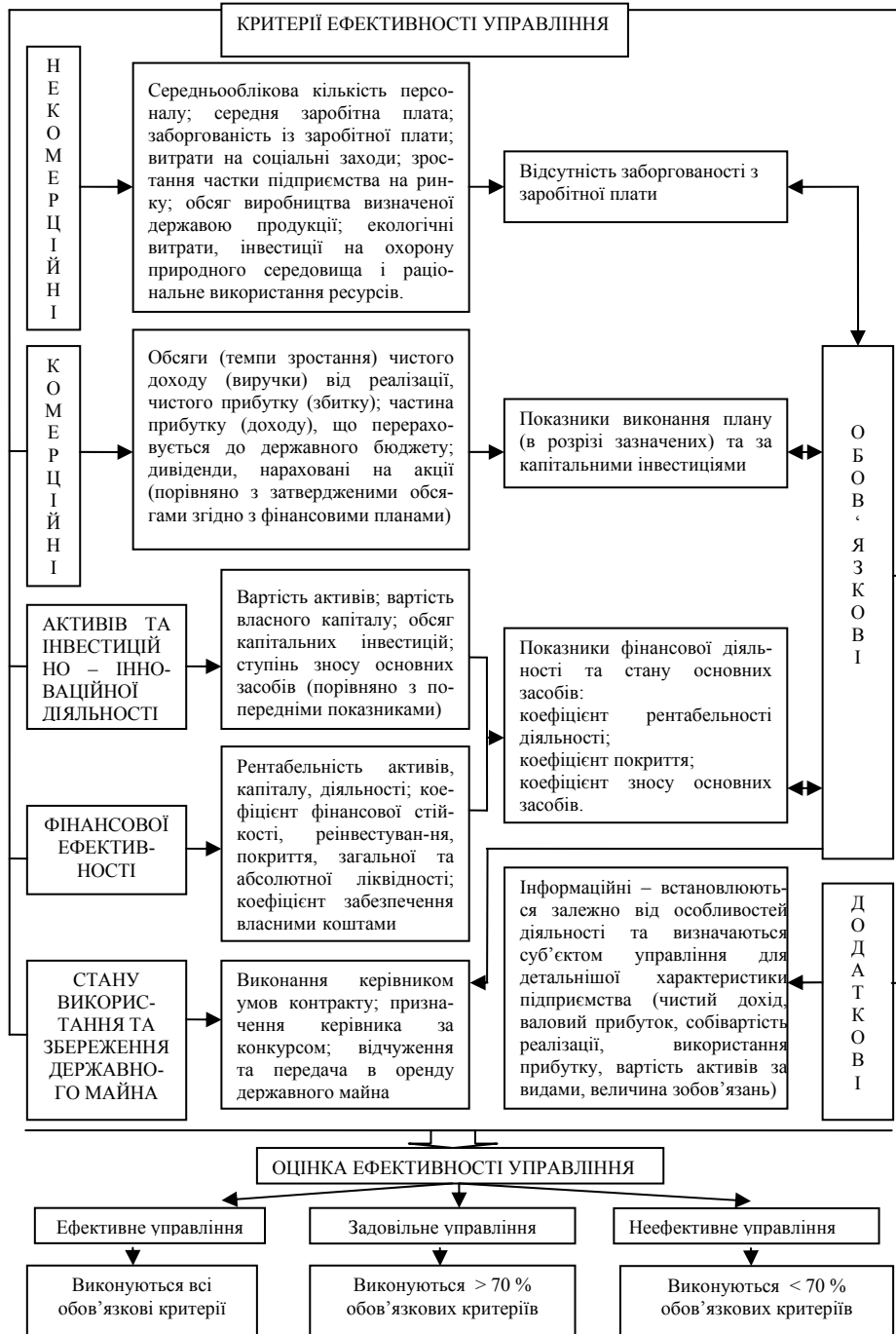

Рис. 1. Критерії ефективності управління підприємствами ДСЕ

Джерело: розроблено автором на підставі [2;3]

Важливим обов'язковим критерієм є виконання керівником підприємства умов контракту, зокрема таких: здійснення заходів із поліпшення техніко-економічних характеристик підприємства та капіталізації доходів, досягнення запланованих щомісячних надходжень до бюджетів, забезпечення ефективного використання та збереження майна підприємства, збереження робочих місць, забезпечення виплати заробітної плати працівникам та ліквідації та ін. Умови контракту вважаються виконаними, якщо реалізовано 75 відсотків вимог.

Управління державним підприємством (крім казенного) оцінюють як ефективне, якщо виконуються всі обов'язкові критерії ефективності. Якщо виконуються понад 70 % обов'язкових критеріїв, то управління вважають задовільним, а якщо виконуються менше, ніж 70% обов'язкових критеріїв – неефективним. При оцінці ефективності управління казенними підприємствами відмінністю є лише те, що суб'єкти управління не враховують показники фінансової діяльності та стану основних засобів. Відповідно, якщо решта обов'язкових критеріїв виконується, то управління вважається ефективним. Якщо виконуються більш ніж 50% обов'язкових критеріїв, то управління казенним підприємством оцінюють як задовільне. Діяльність державних господарських об'єднань, концернів, корпорацій, які підпорядковані суб'єктам управління (центральному органам виконавчої влади), вважається ефективною, якщо понад 75 % суб'єктів господарювання, які входять до їхнього складу, за звітний період виконали визначені для них показники; задовільною – від 50 до 75 %; неефективною – до 50 % [2; 3].

Для оцінки ефективності управління корпоративними правами використовують більшу номенклатуру критеріїв (в основному за рахунок збільшення кількості комерційних критеріїв), які поділяються на три групи: 1) некомерційні; 2) комерційні; 3) ефективності прийняття управлінських рішень (сума сплачених дивідендів, вартість активів товариства).

Управління корпоративними правами (згідно наказу ФДМУ №694), що належать державі у статутних капіталах господарських товариств, вважається ефективним, якщо: відсутня або скорочується прострочена заборгованість з виплати заробітної плати та прострочена кредиторська заборгованість; усі показники за комерційними критеріями у межах нормативних значень; кількість працівників не зменшується; сплачено дивіденди у розмірі, не меншому ніж визначено фінансовим планом; спостерігається зростання вартості активів товариства. Управління вважається задовільним, якщо виконуються наведені вище критерії, однак лише більшість показників (п'ять і більше) за комерційними критеріями мають бути у межах нормативних значень, а зростання вартості активів не є обов'язковим. В усіх інших випадках оцінка ефективності управління визнається неефективною[4].

Контроль за виконанням функцій з управління об'єктами державної власності здійснюється шляхом проведення моніторингу ефективності управління, що здійснюється на трьох рівнях:

- а) суб'єктами господарювання щодо об'єктів державної власності;
- б) суб'єктами управління щодо суб'єктів господарювання;
- в) Міністерством економічного розвитку і торгівлі щодо здійснення контролю за виконанням функцій з управління об'єктами державної власності суб'єктами управління.

Оцінку ефективності управління відповідними підприємствами ДСЕ проводить безпосередньо суб'єкт управління, який щоквартально подає інформаційно-аналітичні матеріали про ефективність управління Міністерству економічного

розвитку і торгівлі в розрізі підприємств, згрупованих залежно від їхньої організаційно-правової форми господарювання та статусу. Зокрема, залежно від статусу в окремі групи виділяють стратегічно важливі підприємства, підприємства-монополісти, стратегічно важливі підприємства-монополісти, підприємства, що не підлягають приватизації, суб'єкти господарювання, які є містоутворюючими та ін.

Міністерство економічного розвитку і торгівлі узагальнює інформацію, отриману від усіх суб'єктів управління та оцінює ефективність управління кожного з них. Звіт про ефективність управління Міністерство подає до КМУ, а у разі погіршення показників їхньої діяльності внаслідок неефективного управління – пропозиції щодо внесення змін до законодавства, приватизації об'єктів ДСЕ, зміни суб'єкта їх управління, закріплення в державній власності пакетів акцій акціонерних товариств або їх відчуження. Інформацію про ефективність управління Міністерство економічного розвитку і торгівлі також подає у Міністерство фінансів та Державну фінансову інспекцію, а у випадку погіршення показників господарської діяльності підприємств ДСЕ – пропозиції щодо доцільності проведення державного фінансового аудиту або інспектування певних суб'єктів господарювання.

Детальне вивчення критеріїв ефективності дало підстави виявити такі недоліки у методиці їх використання:

1. Обов'язкові критерії не дозволяють досягти кінцевої мети моніторингу – оцінити виконання функцій з управління суб'єктами господарювання ДСЕ, оскільки не дають змоги оцінити менеджмент цих підприємств.

2. Кінцева система використання зазначених критеріїв формується суб'єктом управління, що не дає змоги створити єдину взаємопов'язану систему оцінки ефективності діяльності підприємств ДСЕ. Відповідно, якщо підприємства ДСЕ будуть використовувати різні критерії оцінювання, то проведення порівняльного аналізу їхньої ефективності стане неможливим.

3. Кількісний і якісний склад обов'язкових критеріїв для оцінки діяльності державних підприємств є недостатнім, а відсутність взаємозв'язку між окремими показниками робить результати моніторингу фрагментарними, що не дає можливості всебічно оцінити як ефективність діяльності підприємств, так і систему управління ними. Вважаємо, що неприпустимо до обов'язкових критеріїв відносити дотримання вимог законодавства щодо відчуження та оренди державного майна, а також умов контракту керівником підприємства, оскільки їхнє дотримання по своїй суті є обов'язковим і не означає ефективного управління.

4. Обов'язкові критерії закріплено за організаційно-правовими формами господарювання, що не дозволяє здійснити комплексний порівняльний аналіз усіх підприємств ДСЕ. Так, для оцінки ефективності управління корпоративними правами держави використовують більшу кількість критеріїв, зокрема 15, тоді як для державних та казенних підприємств – 12 і 9 відповідно.

5. Нормативні значення багатьох комерційних критеріїв чітко встановлені, що не завжди є обґрунтованим та не враховує особливостей діяльності суб'єктів господарювання.

Найбільш суттєвим недоліком розглянутих критеріїв є те, що вони дають змогу охарактеризувати переважно економічну ефективність діяльності підприємств ДСЕ, а ефективність системи управління – лише частково. Зокрема, дають можливість оцінити діяльність керівника в межах виконання умов контракту та контролювати дотримання вимог законодавства щодо відчуження державного майна або його передачі в оренду.

Загальновідомо, що ефективність системи управління оцінюють в трьох напрямках: економічному, соціальному та організаційному. Проведений аналіз критеріїв свідчить, що на їх підставі можна оцінити економічну і соціальну ефективність, при цьому залишається без уваги організаційна. Економічна ефективність відображає економічні результати діяльності підприємства за конкретної системи управління. Її оцінюють за допомогою розглянутих вище показників: комерційних, виконання фінансового плану та фінансової ефективності. Проте обов'язкові критерії (відсутність заборгованості з оплати праці) не в повній мірі відображають соціальну ефективність менеджменту, яку зазвичай оцінюють за рівнем соціально-культурного розвитку (трудова дисципліна, стабільність кадрів, умови праці, соціальна інфраструктура).

Організаційна ефективність менеджменту характеризує якість побудови підприємства, його системи управління, прийняття управлінських рішень, реакцію системи управління на стреси, конфлікти, організаційні зміни тощо. Її оцінюють за такими показниками: продуктивність праці працівників апарату управління; співвідношення загального результату виробництва (виручки від реалізації, прибутку) до сукупних витрат на управління; частка витрат на управління в сумі загальних витрат на виробництво і реалізацію; співвідношення чисельності управлінських працівників між різними рівнями управління або між чисельністю працівників виробництва; питома вага керівників у загальній чисельності апарату управління; відношення чисельності виробничого апарату управління до чисельності виробничого персоналу; швидкість прийняття управлінських рішень тощо [5, с. 537].

Враховуючи вищенаведене, вважаємо, що критерії ефективності треба класифікувати за групами, що визначають економічну, соціальну та організаційну ефективність системи управління (табл. 1).

Таблиця 1

Критерії ефективності управління суб'єктами господарювання державного сектора економіки

№	Критерії ефективності	
1. Критерії економічної ефективності		
Обов'язкові критерії		Додаткові критерії
1.	Виконання фінансового плану за показниками:	
1.1	Обсягу чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	Зростання (збереження) частки підприємства на ринку відповідного товару
1.2	Обсягу чистого прибутку (збитку)	
1.3	Частини чистого прибутку, що перераховується до державного бюджету або дивідендів, нарахованих на акції, що належать державі	
1.4	Капітальних інвестицій	
2.	Фінансової ефективності:	
2.1	Коефіцієнт фінансової стійкості	Коефіцієнт фінансової незалежності
2.2	Коефіцієнт рентабельності активів	Коефіцієнт рентабельності капіталу
2.3	Коефіцієнт рентабельності діяльності	Коефіцієнт реінвестування
2.4	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	
2.5	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	
2.6	Коефіцієнт швидкої ліквідності	
2.7	Коефіцієнт покриття	
2.8	Коефіцієнт зносу основних засобів	

3. Ефективності використання ресурсів:		
3.1	Продуктивність праці працівників	
3.2	Фондовіддача основних засобів	
2. Критерії соціальної ефективності		
Обов'язкові критерії		Додаткові критерії
1.	Відсутність заборгованості з оплати праці	Стабільність кадрів
2.	Темп зростання заробітної плати працівників державного сектора; його порівняння з темпом зростання у приватному секторі	Умови праці
3.		Рівень розвитку соціальної інфраструктури
3. Критерії організаційної ефективності		
Обов'язкові критерії		Додаткові критерії
1.	Показник ефективності управління	Частка витрат на управління в сумі загальних витрат на виробництво
2.	Продуктивність праці працівників апарату управління	Співвідношення чисельності управлінських працівників та працівників виробництва
3.	Вартість активів	Питома вага керівників у загальній чисельності апарату управління
4.		Швидкість прийняття управлінських рішень

Джерело: розроблено автором

До обов'язкових критеріїв оцінки діяльності державних підприємств, що характеризують економічну ефективність, доцільно зарахувати: коефіцієнти фінансової стійкості, абсолютної та швидкої ліквідності, забезпеченості власними коштами, рентабельності активів, які на сьогодні є додатковими та визначаються за рішенням суб'єкта управління. Пропонуємо також доповнити існуючу методику оцінки системи управління показниками ефективності використання трудових та матеріально-технічних ресурсів, вимірниками яких є продуктивність праці та фондовіддача. Адже оцінити ефективність діяльності підприємства та системи управління ним без врахування раціонального використання ресурсів в сучасних умовах неможливо. Це дозволить всебічно оцінити діяльність державних підприємств та привести у відповідність критерії ефективності управління державними підприємствами та корпоративними правами держави, що, в свою чергу, дасть змогу проводити порівняльний аналіз усіх суб'єктів господарювання ДСЕ незалежно від організації-правової форми господарювання.

До обов'язкових критеріїв, що визначають соціальну ефективність управління, треба додати показники темпів зростання заробітної плати працівників, зайнятих у ДСЕ, та їх порівняння з темпами зростання у приватному секторі. Перелік додаткових критеріїв варто доповнити показниками оцінки стабільності кадрів, умов праці та рівня розвитку соціальної інфраструктури. Важливість цих критеріїв не викликає сумніву, тому їм має бути надана перевага при оцінці ефективності управління підприємством. Іншими словами, якщо не дотримано певних економічних критеріїв (не більше трьох), проте виконано соціальні (зокрема і додаткові), то систему управління можна вважати ефективною.

До критеріїв оцінки організаційної ефективності системи управління пропонуємо віднести: 1) показник ефективності управління, що розраховується як співвідношення загального результату виробництва (виручки від реалізації, прибутку) до сукупних витрат на управління; 2) продуктивність праці працівників апарату управління, що розраховується як співвідношення виручки від реалізації до кількості працівників апарату управління; 3) вартість активів суб'єкта господарювання.

Решта показників організаційної ефективності, розглянутих вище, можна віднести до додаткових критеріїв, які варто використовувати в оцінці у випадку погіршення показників діяльності суб'єктів господарювання ДСЕ.

Організаційну ефективність системи управління можна оцінювати позитивно, якщо: 1) показник ефективності управління забезпечує максимум результату з одиниці витрат або мінімум витрат на одиницю результату; 2) показник продуктивності праці працівників апарату управління свідчить про економію трудових ресурсів, яка полягає у скороченні трудомісткості виконання управлінських операцій та процедур; 3) вартість активів суб'єкта господарювання зростає, випереджувальними темпами ніж інфляція.

Вважаємо, що запропоновані зміни дадуть змогу підвищити аналітичні можливості результатів проведеного моніторингу, оскільки враховують й організаційну ефективність підприємства та дозволяють оцінити саме систему управління суб'єктами господарювання ДСЕ.

Розглянута методика оцінки дозволяє проаналізувати ефективність управління підприємствами ДСЕ за окремими вибірковими показниками без врахування їх динаміки та не дає змоги комплексно оцінити ефективність діяльності державного підприємства. Для потреб комплексного аналізу використовують Методику аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств ДСЕ (далі – методика № 170), у якій визначено основні показники, що характеризують фінансово-господарський стан підприємств, встановлено порядок їх розрахунку, напрями перевірки діяльності підприємств з метою виявлення об'єктивних і суб'єктивних причин збитковості, забезпечення єдності підходів при оцінці фінансово-господарського стану суб'єктів ДСЕ.

Результати аналізу, проведені за даною методикою, використовують при складанні і затвердженні фінансового плану підприємств ДСЕ, для отримання дозволу на одержання кредитів та на вимогу окремих нормативно-правових актів. Тобто, на відміну від критеріїв ефективності управління, за якими проводиться систематична щоквартальна оцінка, порядок, умови та конкретні випадки використання Методики № 170 законодавством не регламентовані.

Комплексний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємств ДСЕ досягається завдяки застосуванню горизонтального, вертикального, порівняльного, фінансового та факторного аналізу, аналізу фінансових коефіцієнтів (рис. 2).

Як видно з рис. 2 оцінка ефективності діяльності підприємств ДСЕ здійснюється у такі етапи: 1) аналіз ефективності діяльності за фінансовими показниками 2) аналіз ступеня обґрунтованості та виконання фінансового плану. За результатами такого аналізу виводиться оціночний бал ефективності управління та оціночний бал виконання фінансового плану, на підставі яких визначають узагальнену оцінку ефективності управління підприємством.

Якщо підприємство отримує незадовільну оцінку, то проводиться поглиблена перевірка майнового стану, фінансових результатів, розрахунків з дебіторами та кредиторами, собівартості продукції (робіт, послуг), операцій з оренди майна, використання необоротних активів у виробничому процесі тощо.

Детально дослідивши положення методики № 170 можемо відзначити такі її позитивні та негативні сторони. До позитивних належать:

1) можливість проведення комплексного аналізу структури та динаміки активів, власного капіталу, зобов'язань, витрат, доходів та фінансових результатів підприємств, аналізу фінансових коефіцієнтів, що здійснюється за роками та у порівнянні з плановими показниками;

Рис. 2. Схема аналізу ефективності діяльності підприємств ДСЕ

Джерело: розроблено автором на підставі [6]

2) оцінка ефективності діяльності підприємства проводиться з урахуванням галузевої специфіки (міністерства та інші органи виконавчої влади розробляють галузеві нормативи показників).

До негативних сторін належать:

1) порядок, умови та конкретні випадки використання методики чітко не регламентовані, що може призвести до того, що її застосування буде мати формальний характер. Тому портійно законодавчо закріпити обов'язковий порядок використання методики.

2) методика застосовується центральними і місцевими органами виконавчої влади, які уповноважені здійснювати управління підприємствами ДСЕ. Однак у здійсненні ефективної діяльності, в першу чергу, має бути зацівлене керівництво підприємства, а не уповноважені органи влади, а тому і використовувати її мають безпосередньо на підприємстві для своєчасного виявлення негативних тенденцій у діяльності або, навпаки, для відстеження позитивних тенденцій з метою подальшого вдосконалення діяльності;

3) методика дає змогу оцінити ефективність здійснення господарської діяльності, а не ефективність управління суб'єктами господарювання ДСЕ. З цією метою доцільно використовувати запропоновані нами показники оцінки організаційної ефективності системи управління.

4) в процесі аналізу не враховують елементів облікової та фінансової політики при визначенні фінансових результатів діяльності, що може викликати зловживання, пов'язані із завищенням витрат з метою зниження чистого прибутку та, відповідно, зменшення суми відрахувань до бюджету.

Отже, з метою уникнення розглянутих недоліків методики аналізу діяльності підприємств державного сектора економіки треба внести зміни до наказу Міністерства фінансів України № 170, або прийняти новий наказ, який би чітко регламентував порядок її застосування та враховував наші зауваження.

Висновки. Підводячи підсумки, хочемо зауважити таке. Затвердження на нормативному рівні методик аналізу, які дають змогу оцінити ефективність діяльності стратегічних підприємств ДСЕ, свідчить про те, що держава нарешті зрозуміла важливість і необхідність управління майном, що їй належить, та посилення контролю за його використанням. Для забезпечення системного підходу до оцінки діяльності стратегічних підприємств ДСЕ поряд з розглянутими критеріями ефективності доцільно застосовувати Методику №170. Застосування розглянутих методик на практиці дасть змогу зробити комплексну оцінку ефективності діяльності суб'єктів господарювання ДСЕ та своєчасно вживати попереджувальних заходів у разі погіршення ситуації, а також надасть можливість сформулювати ефективний та оптимальний ДСЕ, який буде позитивно впливати на національну економіку загалом.

1. Про управління об'єктами державної власності : Закон України від 21.09.2006 №185 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 41. – С. 62. – (станом на 15.09.2012)
2. Методичні рекомендації застосування критеріїв визначення ефективності управління об'єктами державної власності : Наказ Міністерства економіки України від 20.09.2007 № 314 (станом на 15.09.2012) [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу: http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=107322&cat_id=36252
3. Про затвердження Порядку здійснення контролю за виконанням функцій з управління об'єктами державної власності та критеріїв визначення ефективності

- управління об'єктами державної власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 19.06.2007 № 832 (станом на 15.09.2012) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=832-2007-%EF>
4. Про затвердження Критеріїв ефективності управління корпоративними правами держави : Наказ Фонду державного майна від 07.05.2009 № 694 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 42. – С. 107. – (станом на 15.09.2012)
 5. Шегда А. В. Менеджмент : підручник / А. В. Шегда. – К. : Знання, 2004. – 687 с.
 6. Про затвердження Методики аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки : Наказ Міністерства фінансів України від 14.02.2006 № 170 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 13. – С. 336. – (станом на 15.09.2012).

DOMESTIC PRACTICE OF EVALUATION OF EFFICIENCY OF MANAGEMENT ENTERPRISES OF STATE SECTOR OF ECONOMY: FAULTS AND THEIR SOLUTION

Z. Tenukh

*Ivan Franko National University of L'viv, Svoboda Avenue 18, L'viv, 79008, Ukraine
E-mail:tenyukh.zoryana@gmail.com*

The article describes the procedure for monitoring the performance of management functions by the public sector of the economy, critically analyzed the domestic method of estimation efficiency of state owned companies, found out it basic failings and the ways of their removal are offered.

Keywords: state property, public sector, corporate rights for the state, state property management, determining the efficiency of state property management, monitoring, estimation.

ОТЕЧЕСТВЕННАЯ ПРАКТИКА ОЦЕНИВАНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯМИ ГОСУДАРСТВЕННОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ: НЕДОСТАТКИ И ПУТИ ИХ УСТРАНЕНИЯ

З. Тенюх

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко
79008 м. Львов, пр. Свободы, 18
E-mail:tenyukh.zoryana@gmail.com*

В статье рассмотрен порядок осуществления контроля за выполнением функций по управлению предприятиями государственного сектора экономики, критически проанализирована отечественная методика оценивания эффективности управления предприятиями государственного сектора экономики, обнаружены основные недостатки методика и предложены пути их устранения.

Ключевые слова: объекты государственной собственности, государственный сектор экономики, корпоративные права государства, управления объектами государственной собственности, критерии определения эффективности управления объектами государственной собственности, контроль, оценка.